

Stefan Michael Newerkla

**Diglossie im böhmischen Schulwesen im langen 19. Jahrhundert am Beispiel von Pilsen
– Die toleranzintendierte Sprachgesetzgebung der Habsburger und ihre Folgen**

Abstrakt

Diglosie v českém školství v tzv. dlouhém 19. století na příkladu Plzně – Tolerantní intence habsburských jazykových zákonů a její následky

Přednáška pojednává o problémech jazykového kontaktu mezi německy a česky mluvícími obyvateli v českých zemích na příkladu jazykové situace v etnicky smíšené oblasti západočeského města Plzeň z hlediska historické sociolingvistiky. V centru našeho zájmu o diglosii v Plzni se přitom nachází školství. Právě otázka zřizování českých škol v obcích, kde byla německá většina, popř. německá správa, podle ustanovení státního základního zákona č. 142 z r. 1867 a říšského zákona č. 62 z r. 1869, vyvolala v plzeňském regionu stejně jako na jiných místech opakovaně napětí na nejrůznějších úrovních. Zároveň se podíváme na souvislosti s náboženským vyznáním žáků, na různé zaměření a jazykovou normu učebnic češtiny pro česky a německy mluvící žáky anebo také na roli slovanských a jiných literatur v rámci výuky literatury na českých školách.